

МЕТРО БЪДЕЩИ ПРОЕКТИ И ТАКСУВАНЕ

Ивайло Иванов
ivaylojivkov@abv.bg

ВТУ “Тодор Каблешков”
гр. София, 1574, ул. „Гео Милев” №158,
БЪЛГАРИЯ

Ключови думи: *метрополитен, градски транспорт, проекти*

Резюме: *В настоящата рабаботка се прави преглед на състоянието на Метрополитен град София и се разглеждат бъдещите проекти за неговото развитие и разширение. Определят се подходите за таксуване на ползвателите на подземната железница.*

За най-важните участъци от предстоящото разширение на метрото съгласно Общия устройствен план на града са направени необходимите проектни и градоустройствени проучвания и проучвания по отношение опазването на околната среда. Обособени са приоритетните участъци от следващите разширения на метрото. За целта е разработена „Краткосрочна програма за разширение на метрото в гр. София” обхващаща две от най-важните направления с обща дължина 18 км и 17 метростанции: линия 2 (диаметър Север - Юг) - “Ж. к. Обеля - Пътен възел Надежда - Централна ж. п. гара - пл. Св. Неделя - бул. Черни връх” и разширение на линия 1 - “Ж. к. Младост - ж. к. Дружба - Летище София. Участъкът “Пътен възел Надежда - бул. Черни връх” е с дължина 6,4 км и 7 метростанции. Този участък от проекта за разширение на метрото в София включва изключително важното направление от транспортния възел на Централната ж. п. гара, възела „Бул. Кн. М. Луиза - бул. Сливница, пл. Св. Неделя, Националният дворец на културата до бул. Черни връх”. Предвид острата нужда от паркоместа и сравнително дълбокото заложения на три от метро станциите – Централна ж. п. гара, пл. Св. Неделя и Дж. Баучер, над тях вместо засипване на изкопите е предвидено изграждане на подземни паркинги. Поради преминаване на трасето в Централната градска част се предвижда тунелите в участъка да се изграждат предимно подземно, а метро станциите - по открит способ в укрепени котловини с минимални широчини. Метро станция „Централна ж. п. гара” е ситуирана под пред гаровия площад между Централната ж. п. гара и Централната автогара с подземни връзки с тези два големи транспортни възела на столицата. Поради преминаването на трасето под съществуващите подземни подземи пред ж. п. гарата над перона на

станцията е предвиден подземен паркинг с около 150 паркоместа. Метро станция „Лъвов мост” се намира под кръстовището на бул. Кн. Мария Луиза и бул. Сливница. Вховете в станцията са разположени северно и южно от р. Владайска в тротоарите на пътните платна на бул. Сливница. Станцията ще обслужва едно от най-натоварените с пътници кръстовища в София и гъсто застроената Централна градска част в района. Разположена е западно от Лъвов мост под р. Владайска. Метро станция „Площад Света Неделя” е разположена северно от пл. Света Неделя под пътното платно на бул. Кн. М. Луиза. На това място линия 2 прави връзка с линия 1 на метрото, поради което тази метро станция е преходна и с най-голям брой пътници. Тя ще обслужва плътно застроената делова част на столицата, където освен жилищни, са разположени важни държавни и административни сгради. На това място, южно от метро станцията, трасето на метрото преминава под съществуващия подлез между ЦУМ и хотел Шератън и под разположените под този подлез тунели от първата линия на метрото. Поради дълбокото заложение на станцията над нея са предвидени конструкции за подземни гаражи за около 650 паркоместа. Метро станция „Национален дворец на културата” е разположена пред Националния дворец на културата. Тя ще обслужва, както най-големия културен център в страната, така и плътно застроената част на града около бул. Витоша и бул. Патриарх Евтимий. Метро станция „Свети Наум” е ситуирана в началото на квартал „Лозенец” до натовареното кръстовище на бул. Черни връх, бул. Арсеналски и бул. Св. Наум. Част от конструкциите на метростанции „НДК” и „Свети Наум”, както и тунелите между тях, са изградени заедно със строителството на НДК. Последната метро станция от участъка - „Джеймс Баучер” е разположена под пътното платно на бул. Черни връх в плътно застроената част на кв. „Лозенец”, между пресечката му с бул. Джеймс Баучер и ул. „Елин връх”. Вследствие на значителния наклон на трасето между метро станция „Свети Наум” и метро станция „Джеймс Баучер”, перонът на последната станция от участъка и тунелите след него, за смяна на посоката на движение на влаковете, са разположени на дълбочина около 10 - 12 м, поради което над тях е предвиден подземен паркинг за около 620 паркоместа. Предвид особеностите на трасето и подходящите технологии на изграждане, трасето на проекта е разделено на два участъка:

- „Пътен възел Надежда – Централна ж. п. гара – пл. Света Неделя – бул. Патриарх Евтимий”

- „Бул. Патриарх Евтимий – НДК – бул. Черни връх”. За етапа „Бул. Цариградско шосе - ж. к. Дружба - Летище” с дължина 5 км и 4 метростанции предстоят отчуждителни процедури. На този етап няма осигурено финансиране. В рамките на една година след осигуряване на финансиране може да се проведат тръжните процедури и да започне строителството. Предвиждан срок на строителство - 3,5 - 4 години. За участъка ж. к. Младост 1 до Бизнес парка в ж. к. Младост 4 има изработен Технически проект, извършени са процедури за ОВОС и има одобрен регулационен план. След осигуряване на финансиране той може да бъде реализиран за срок от 3,5÷4 години.

ОБЩЕСТВЕНИ ПОЛЗИ СЛЕД ЗАВЪРШВАНЕ ЗАПОЧВАНИТЕ РАЗШИРЕНИЯ НА ЛИНИЯ 1 И ЛИНИЯ 2 НА МЕТРОТО

Брой превозвани пътници	550 хил. пътника дневно
Дял в системата на градския транспорт	около 38 %
Висока превозна способност	50 хил. пътника/час
Висока скорост на пътуване	80 км/ч
Време на пътуване до центъра на града	10 ÷ 12 мин
Намаление на трафика и ПТП	18 %
Намаление на вредните, в т. ч. Парниковите газове	90,5 хил. тона годишно
Намаление на нивото на шума	15 ÷ 20 %
Спестено време на гражданите на София	110 хил. часа дневно

БИЛЕТИ:

За еднократно пътуване – 1лв.

За двукратно пътуване (наземен транспорт и метро) - за 60 мин – 1,60лв.

Цена на електронен билет за 5 еднократни пътувания, заредени в ЕК – 4,50 лв.

Цена на електронен билет за 10 еднократни пътувания, заредени в ЕК – 8,00 лв.

Билетът за еднократно пътуване се издава от Билетен автомат на входовете на метрото или от касиер в билетна каса на „Метрополитен” ЕАД. Той се валидира на валидаторите, разположени на бариерите за вход на метрото. Билетът може да бъде използван за пътуване в метрото до 30 минути след момента на издаването му. С билет за двукратно пътуване в рамките на 60 мин. могат да се осъществят 2 пътувания - едно с наземен транспорт и едно с метро. В наземния транспорт се перфорира в превозното средство веднага след качване на най-близко разположения перфоратор и се отбелязва началният час на пътуването. При пътуване с метрото, на касите се нанася индивидуален бар код върху билета и той се валидира на валидаторите, разположени на бариерите за вход.

КАРТИ:

Еднодневна - за всички линии на столичния транспорт – 4лв.

Петдневна - за всички линии на столичния транспорт – 15лв.

Хартиени и електронни билети, заредени в ЕК, могат да се закупят от всички билетни каси на метростанциите на "Метрополитен" ЕАД.

* Важат и всички валидни за метро абонаментни карти, издадени от „Център за градска мобилност” ЕООД. Електронните карти за ЦГМ се валидират на валидаторите, разположени на бариерите за вход на метрото.

ЛИТЕРАТУРА

[1] Тодорова Д., Курс лекции по учебната дисциплина „Икономика на транспорта”, 2012 г.

[2] <http://www.nsi.bg/>

[3] <http://www.metropolitan.bg/bg/>